



Veřejnost k problematice chráněných krajinných oblastí a národních parků v ČR II.

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2003</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OE.15 - OE.22</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>6. - 13. 10. 2003</i>
<i>Počet respondentů:</i>	<i>1034</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>kvótní výběr</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>14. října 2003</i>
<i>Kód tiskové informace:</i>	<i>oe31114</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Miluše Rezková</i>

Předmětem šetření postojů veřejnosti k problematice chráněných krajinných oblastí a národních parků v ČR byly také zkušenosti občanů, které získali při jejich návštěvě. Podle výsledků výzkumu jsou tyto přírodní oblasti hojně navštěvovány¹: asi dvě pětiny respondentů je v posledních sedmi letech podle vlastního sdělení navštívily vícekrát (41 %), asi třetina jedenkrát (32 %). Jen necelá čtvrtina chráněné oblasti v daném období nenavštívila (23 %) a čtyři procenta si svou návštěvou nebyla jista - viz tabulku 1. Analýza ukázala, že k návštěvníkům chráněných lokalit patří především lidé mladší 45 let a vzdělanější skupiny obyvatel.

Tabulka 1: Kolikrát jste v posledních sedmi letech navštívil některou z našich chráněných krajinných oblastí či národních parků? (v %)

Jednou či dvakrát	32 %
Vícekrát	41 %
Ani jednou	23 %
Neví	4 %

Dotázaní, kteří v posledních sedmi letech chráněné oblasti navštívili (N=750), vypovídali, jakou pozornost věnují informacím o přírodě a přírodních zajímavostech na panelech, nástěnkách či letácích - viz tabulku 2. Tyto informace zpravidla nejsou ponechávány bez povšimnutí: vždy je čte 26 % a většinou dalších 57 %. Necelá pětina respondentů přiznává, že je nečte (17 %) - jsou to zvláště mladí do 29 let a lidé s nižším vzděláním.

Tabulka 2: Čtete během návštěv těchto oblastí informace o přírodě a přírodních zajímavostech na panelech, nástěnkách nebo letácích?

Vždy	26 %
------	------

¹ Znění otázky - viz titulky a text tabulky 1. Přesné znění dalších otázek je rovněž uvedeno v titulcích a textu tabulek.

Většinou ano	57 %
Většinou ne	15 %
Nikdy	2 %

Pozn.: Odpovědi respondentů, kteří v posledních sedmi letech alespoň jednou navštívili některou z našich chráněných krajinných oblastí či národních parků. N=750.

Respondenti, kteří uvedli, že vždy nebo většinou informace na panelech, nástěnkách či letáčích čtou, se podrobněji vyjadřovali k jejich kvalitě. Získaná hodnocení vyznívají poměrně příznivě: pouze 26 % považovalo informace za příliš odborné a zbytečně detailní, nesrozumitelné ("často", "občas") - na většinu (68 % - 69 %) pak takto působily málokdy nebo nikdy. Dále jen 21 % respondentů označilo informace za nedostatečné či nudné, nezajímavé. Jako nedostatečné se jevily častěji vysokoškolsky vzdělaným respondentům. Naopak lidé s nejnižším vzděláním jim vytýkali spíše nesrozumitelnost, přílišnou odbornost a nezajímavost; podobně je hodnotili i respondenti mladší dvaceti let.

Tabulka 3: Setkal jste se s tím, že tyto informace pro Vás byly: (v %)

	Často	Občas	Málokdy	Nikdy	Neví
Příliš odborné, nesrozumitelné	3	23	42	27	5
Nedostatečné	2	19	39	32	8
Nudné, nezajímavé	2	19	28	45	6
Zbytečně podrobné, dlouhé	4	22	31	37	6

Pozn.: Odpovědi respondentů, kteří v posledních sedmi letech alespoň jednou navštívili některou z našich chráněných krajinných oblastí či národních parků. N=750.

Dotázaní posléze vypovídali, s jakými informačními zdroji měli možnost se během svých návštěv chráněných lokalit setkat. Mezi předloženými čtyřmi typy byly nejčastěji jmenovány tiskoviny, letáky, filmy, apod. (67 %). Ostatní informační zdroje byly zmiňovány podstatně menší měrou: podle necelých dvou pětin byly k dispozici informace na městském nebo obecním úřadě (37 %) a asi třetina (32 %) měla možnost oslovit profesionální průvodce chráněných oblastí. Vzácnější již byla příležitost kontaktovat pracovníky chráněných krajinných oblastí či národních parků (22 %). Možnost využít všech uvedených informačních zdrojů uváděli lidé s vyššími stupni vzdělání. Výjimku představoval kontakt s pracovníky městských, resp. obecních úřadů, který postrádali častěji než ostatní.

Tabulka 4: Byly při vaší návštěvě chráněných krajinných oblastí k dispozici tyto zdroje informací? (v %)

	Ano	Ne	Neví
Pracovníci chráněné krajinné oblasti či národního parku	22	65	13
Tiskoviny, letáky, filmy, apod. v informačních střediscích	67	21	12
Průvodci – osoby	32	54	14
Informace na městském nebo obecním úřadě	37	22	41

Pozn.: Odpovědi respondentů, kteří v posledních sedmi letech alespoň jednou navštívili některou z našich chráněných krajinných oblastí či národních parků. N=750.

Závěrečné dotazy byly pokládány všem respondentům. Mapovaly jejich zájem o konkrétní informace o chráněných územích, preference informačních zdrojů a jejich aktivitu v ochraně přírody.

Z předložené nabídky informací vzbudily největší ohlas informace o přírodních zajímavostech chráněného území ("ano" 95 %). Se zájmem by se také zřejmě setkaly informace o jeho historickém vývoji a o jeho problémech (ano: 77 %) - viz tabulku 5. Zájem o všechny typy informací projevovali zejména vysokoškolsky vzdělaní lidé, vedle toho vlažněji reagovali nejmladší věkové skupiny (do dvaceti let).

Tabulka 5: Zajímají Vás informace: (v %)

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne	Neví
o historickém vývoji chráněného území?	31	46	21	1	1
o jeho přírodních zajímavostech?	52	43	4	0	1
o problémech daného území?	31	46	19	2	2

Výzkum dále přinesl poznatek, že před návštěvou chráněných krajinných oblastí či národních parků se necelá třetina obyvatel vždy nebo většinou vybavuje potřebnými informacemi v mapách nebo v tištěných průvodcích (30 %), občas tak činí 44 %. Z dotázaných, kteří alespoň jedenkrát chráněnou lokalitu navštívili, se jich 37 % takto vybavuje vždy nebo většinou, občas 48 %.

Tabulka 6: Pokud se chystáte do chráněné krajinné oblasti či národního parku, vyhledáváte informace o nich v mapách nebo v tištěných průvodcích: (v %)

Vždy nebo většinou ano	30 %
Občas	44 %
Nikdy	19 %
Neví	7 %

Do nějaké aktivity pro ochranu přírody v národním parku či chráněné krajinné oblasti se podle svých slov dosud zapojilo celkem 16 % dotázaných - viz tabulku 7. Hojněji se takových akcí zúčastnili lidé ve věku 30 - 44 let a vysokoškolsky vzdělaní lidé.

Tabulka 7: Zúčastnil jste se nějaké aktivity pro ochranu přírody v národním parku či chráněné krajinné oblasti? (v %)

Ano	16 %
Ne	81 %
Neví	3 %